

NÉHÁNY GONDOLAT A SZABÁLYZATTANULÁSRÓL

Néphadseregünk fejlesztése és a dicső Szovjet Hadsereg kiképzési rendszerére való áttérés végrehajtása igen nagy munkát kíván meg valamennyiunktől.

Honvédségünk minden egyes tagját ki kell képeznünk a győzelmes sztálini haditudományok ismeretére. Az önképzés nem személyes ügyünk, hanem kötelességünk.

A katonai és politikai irodalom eddig még soha nem látott gazdagságban áll rendelkezésünkre. Gondoljuk csak meg, milyen hatalmas összegekbe és mennyi munkába kerül mindez. Népi demokráciánk bő kézzel adja meg nekünk a lehetőségeket, hogy fejlesszük magunkat, hadseregünk építése, tökéletesítése érdekében.

Csak rajtunk áll tehát, hogy a belénk vetett bizalom, pénz és áldozat, hogy térül vissza.

I.

Szabályzatainkat állandóan tanulmányozni kell.

Lenin elvtárs mondotta a fiatal Vörös Hadsereg harcosainak az intervenciós bandákkal vívott küzdelmeik során:

„... ez legyen a jelszavunk: igazán megtanulni a hadászatot!”

A Miniszter Bajtárs parancsa, dolgozó népünk parancsa feladatunkat világosan kijelöli, mikor meghatározza, hogy *minden parancsnok elsőrendű kötelessége új szabályzatainkat elsajátítani és állandóan dolgozni ismeretei fejlesztésén.*

A tisztí továbbképzés, a törzskiképzés, az egyéni tanulás elrendelése mind ezt a célt szolgálja.

Mégis néha hallunk olyan megnyilvánulásokat, melyekből arra lehet következtetni, hogy a szabályzatok ismeretének szükségességét még sokan nem tették magukévá, még sokan nem tudják, hogy mit, hol, melyik szabályzatban lehet megtalálni.

Pedig igyekeznünk kell! Iskoláinkban tanuló bajtársaink már alaposan ismerik új szabályzatainkat, a csapatjelzéseket, stb.

Aki nem tanul, az lemarad! Ez a figyelmeztetés a katonai szakismertek szerzésére is vonatkozik.

Természetes, hogyha nem tanulmányozzuk, nem ismerjük és teljes mértékben nem tesszük magunkévá szabályzatainkat, akkor alkalmazni sem tudjuk azokat.

Csak az a parancsnok képes beosztottjainak szellemi tartalmát növelni és katonáit magasfokú katonakereskedelmekre nevelni, aki a marxi-lenini tanításokat, a sztálini haditudományokat tökéletesen elsajátította.

A „Néphadsereg” egyik, közelmúltban megjelent számában olvastuk Cséke Sándor honvéd bajtárs levelet, mely a szabályzatok tanulmányozásáról szól. Kivonatossan itt közöljük:

Egységünknek K. bajtárs a parancsnoka, ő mindig jó példával jár elől a szabályzatok tanulása és ismertetése terén. Ezért meg nálunk jól a munka.

K. tizedes bajtárs a legutóbbi foglalkozáson ezt mondta:

— „Az az idő, amit a szabályzatok tanulmányozására fordítunk, mindig szorosan térül meg a gyakorlatok alatt.” Mi ezt jól az emlékezetünkbe véstük és e szerint cselekszünk.

K. tizedes bajtárs a gyakorlatokra mindig magával viszi a szabályzatot és bizony belelapoz, ha valami hiba adódik egy-egy mozzanat végrehajtásában. Mindjárt a helyszínen magaköré gyűjti a bajtársakat és a szabályzatban foglaltakat szem előtt tartva rámutat a hibákra.

Ezzel a módszerrel rászoktunk a szabályzatok telkiismeretes használatára. Arra, hogy a szabályzat nem holt betű, hanem maga a helyes gyakorlat.

A nyári kiképzés már eddig is kemény próbára tett bennünket. Rájöttünk arra, hogy a szabályzatok rendszeres tanulása korántsem jelent többletmunkát, hanem feladataink sokkal jobb és könnyebb megoldását eredményezi.

Es tegnap este, amikor megtelt a kultúrfevilágosító sátor, pihenő, jókedvű honvédekkel, észrevettük, hogy a bajtársak mindennapi olvasmányai közé végérvényesen bevonultak a szabályzatok.

Sokat tanulhatunk ebből a levélből.

Másik példa: „A Páncélos” fegyvernemi folyóirat múltévi egyik számához csatolt egy „Közvéleménykutató kérdőív”. Ezen — többek között — egy alhadnagy bajtárs az alábbiakat írta:

„Most látom, milyen nehézségeket jelent, hogy még nem ismerem jól a szabályzatokat. Segédoktató bajtársaimmal hosszú órák és napok kísérletező munkájával rájöttünk valamire, hogy ezt így és így kell csinálnunk... és mikor kezünkbe került a szabályzat, akkor láttuk, hogy néhány perc alatt megismerhettük volna a kérdés megoldását, ha rögtön a szabályzattal kezdjük volna.”

Csak abban az esetben tudjuk a szolgálattal járó kötelességeinket jól és hiánytalanul ellátni, ha tudjuk mit kell tennünk.

Ezt csak a szabályzatokból tanulhatjuk meg. A szabályzatot csupán megtanulni azonban még nem elég. A szabályzatok ismeretéből nem jó jeleket kell adni, hanem tudni kell azokat alkalmazni. Nem nyújt semmi segítséget a szabályzat, ha csak bemagoltuk és nem értettük meg gyakorlati felhasználhatóságát. Mindent kívülről úgy sem lehet megtanulni.

Például Marxnak bámulatos emlékező tehetsége volt, mégsem bízta magát erre, hanem a munkájához szükséges anyagot, számszerű adatokat füzetében jegyezte fel és jegyzeteit időnként áttanulmányozta.

Sokan vagyunk úgy — mindannyian beleesünk ebbe a hibába —, hogy szükség esetén csak visszaemlékezünk, hogy ez vagy amaz körülbeül így van a szabályzatban. Végrehajtjuk a feladatot emlékezetből s csak a végén derül ki, hogy rosszul. Tehát gyakran nézzünk bele a szabályzatba, tanulmányozzuk, forgassuk azt.

A szovjet harcosokat is hatalmas lendületű tanulási vágy jellemzi. Harcostól a tábornokig, mindenki a saját beosztásának és képességeinek

megfelelően képezi magát és készül jövő feladataira. A Nagy Honvédő Háború hősei ma, mint tanárok és parancsnokok adják át gazdag tapasztalataikat bajtársaiknak.

Tehát ezekután foglaljuk össze első megállapításunkat:

A SZABÁLYZATOKAT ÁLLANDOAN TANULMÁNYOZNUNK KELL!

II.

Mikor tanuljunk?

Igen, igen — mondják most többen magukban olvasóink közül —, de mikor?

Többször hallani olyan megjegyzéseket, hogy nem érnek rá mégcsak belelapozni sem szabályzatainkba, mások azt hangoztatják, hogy még ujságot olvasni sincs idejük...

Ez teljesen helytelen! Ez a hang az ellenségnek kedvez! Aki azt állítja, hogy nincs ideje a tanulásra, az vizsgálja át eddigi munkamódszereit és javítson rajtuk. Az eddigi példák bizonyítják, hogy a tanulásra időt kell szakítani, mert *ez az idő a későbbiek folyamán sokszorosán visszatérül.*

Vegyük például egy közönséges támadási parancs kiadását. Ha nem tanulom meg egyszer, hogy mit kell tartalmaznia a parancsnak általában, gondot okoz a legegyszerűbb parancs kiadása is; pedig ha jól ismerem a szabályzatot, nem szabad ennek különösebb nehézségeket okoznia.

A tanulásra rendelkezésre állnak a különböző továbbképzést szolgáló foglalkozások és főleg az egyéni tanulás. Részletesen az utóbbival szándékozom foglalkozni, mert ennél magam osztom be az időmet és magam állítom össze munkatervemet. Kell, hogy legyen annyi önfegyelem mindenben, hogy rászorítsa magát a tanulásra és a szakirodalom olvasására. Ez tehát egyúttal kiváló önfegyelmező eszköz is.

Mindenekelőtt *tervet kell készítenünk.* S történjen bármi — a tervet végrehajtjuk. Ugy nem lehet elkezdenünk, hogy „majd a jövő hétfőn” elkezdem, vagy „majd a szabadságom után”. Nem! Még ma kell elkezdenünk, sőt már rég el kellett volna kezdenünk.

Vladimir Iljics Leninről írják életrajzírói, hogy már gyermekkorában tervszerűen dolgozott. Iskolai feladatait soha sem az utolsó este készítette el, hanem mindig a feladat vétele után azonnal munkához látott.

Ne ringassuk magunkat abban a téves hiedelemben, hogy majd akkor tanuljuk meg a szabályzatokat, mikor a munka csökkenni fog. Nép-hadseregünk izmosodik, fejlődik: munkánk mindig lesz bőven. Az így gondolkozó bajtárs tehát teljesen lemarad és nem lesz hasznos tagja épülő szocialista társadalmunknak. A szabályzatok szorgalmas és fáradtságot nem ismerő tanulása gyorsan éreztetni fogja gyümölcseit, ismereteink észrevehetően gyarapodnak és munkánkat jobban és eredményesebben végezhetjük el.

Sztálin elvtárs is például állandó figyelemmel kíséri az új irodalmat. Egyszer az elvtársak egy csoportja otthonában kereste fel őt. Figyelemüket hatalmas halom könyv kötötte le, melyek láthatólag akkor kerültek ki a nyomdából. Volt közöttük történelmi, hadászati, ipari, stb. szakkönyv.

Akaratlanul is kitört belőlük a kérdés:

— Mikor képes Ön ezt a rengeteg könyvet elolvasni?

Sztálin elvtárs elmosolyodott:

— Napi munkámon felül — mondotta — naponként kötelezően 500 oldalt nézek át. Ez az én napi adagom.

Búcsúzáskor még megjegyezte Sztálin elvtárs:

— Ajánlom Önöknek, olvassanak valamivel többet.

Ebből a kis példából mindannyian tanulhatunk.

Arra a kérdésre tehát, hogy mikor tanuljunk, válaszunk:

ALLANDOAN!

Készítsünk tervet, azt vaskövetkezetességgel hajtsuk is végre. Katonai és politikai szakirodalmat és szépirodalmat olvassunk mindig, amikor csak a legcsekélyebb üres időnk is van erre.

III.

Mit tanuljunk?

A következő kérdés ezzel kapcsolatosan az, hogy *mit tanuljunk?*

Elsősorban a saját szabályzataink lényegi részét tárgyaló Fegyvernemi Alapismereteinket sajátítsuk el teljes mértékben, majd az Általános Alapismereteket, melyek a többi fegyvernem szabályzatain alapulnak. De nem csak azért, mert ezekből vizsgázni fogunk, hanem azért, hogy ezek ismeretében jobban dolgozzunk Néphadseregünk fejlesztésén, jobban teljesíthessük kötelességünket.

Általában éles különbséget kell tennünk a szabályzatok és a különböző segédletek, stb. között.

A *szabályzat*: törvény. Minden betűje nagyjelentőségű. Az egész honvédség vezetése, harceljárása, utánpótlása a szabályzatokon épül fel.

A *segédlet, példagyűjtemény*: a háborús tapasztalatok kiértékelése alapján készült — amint a neve is mondja — segédlet a kiképzéshez. Gyakorlati, módszertani útmutatásokat ad, példákat sorol fel a Nagy Honvédő Háborúból.

Segédleteink, példagyűjteményeink és egyéb szakirodalmunk száma igen nagy. Eppen ezért sok bajtárs megakadhat ezek láttán: „Hogyan fogom én mindezt megtanulni?”

Hát „megtanulni” nem kell; megtanulni csak a szabályzatot kell.

Valamennyi segédletünk a szabályzatokon épül fel, azoknak bővebb kifejtése, megmagyarázása példákkal, ábrákkal való illusztrálása.

Egyelőre foglalkozzunk csak szabályzatainkkal. Segédleteink közül azokat kell használnunk, melyekre éppen a kiképzés, stb. során szükségünk van.

Sztálin elvtárs világosan meghatározta a „mit” kérdésre a választ 1944 február 23-án, Moszkvában kiadott 16. számú parancsában:

Megparancsolom 1. valamennyi közlegénynek és tiszthelyettesnek, gyalogosnak, aknavetősnak, tüzérnek, repülőnek, páncélosnak, utásznak, híradósnak, lovasnak, *folytassák továbbra is járadhatatlanul harcászati tudásuk tökéletesítését.*

2. Valamennyi fegyvernem tisztjének és tábornokának... tökéletesítésük hadvezető művészetüket a mozgóháború taktikáját, valamennyi fegyvernem harci tevékenységének összehangolását... emelik a törzsek és a közvetlen hadtápszervek munkamódszereinek színvonalát.

A Szovjet Hadsereg katonái legjobb tudásukkal igyekeznek teljesíteni a sztálini parancsot.

Fegyvernemi sajátosságaikból kiindulva a Nagy Honvédő Háború tapasztalatainak felhasználásával állandó elméleti és gyakorlati foglalkozásokon mélyítik ismereteiket. A harc minden formájára tovább képezik magukat. Különös figyelmet szentelnek a fegyvernemek együttműködésének megszervezésére.

A legapróbb részletekig kidolgozzák például támadásban az együttműködés részleteit, hogy valamennyi fegyvernem ki tudja használni erejét.

Ezenkívül, ha gyakorlatot tervezünk, ha valamilyen szolgálatot látunk el, ha valamit oktatunk kell, stb., előbb mindig nyissuk fel a szabályzatot és nézzük meg mindazt, amely a kérdéses esetre vonatkozik.

Este, a napi munka befejezése után, vegyünk elő ismét a szabályzatot és ellenőrizzük saját magunkat, hogy úgy végeztük-e el munkákat, ahogyan azt a szabályzat előírja.

Mit tanuljunk tehát? Ismerjük meg ELSŐSORBAN FEGYVERNE-MUNK FŐ SZABÁLYZATAIT, majd a többi fegyvernem szabályzataiból azt, amit az Alapismeretek előírnak, ezenkívül minden, a napi munkával kapcsolatosan felmerülő problémát nézzünk meg.

IV.

Hogyan tanuljunk?

Aki önképzés céljából először vesz kézbe egy szabályzatot, elkerülhetetlenül komoly nehézségekbe ütközik. Aki kishitű és a nehézségek láttán visszaretten, igen súlyos hibát követ el.

A szabályzatot és a katonai szakirodalom termékeny olvasása komoly alkotó munkafolyamat. Az elolvasott anyagot mélyen elsajátítani annyit jelent, mint átgondolni, megérteni, tartalmát felfogni. Nem szabad minden-nel, ami kezünkbe kerül, teletömni a fejünket. Nem szabad terv nélkül elke-zdeni a tanulást.

Az önképzés legjobb formája az egyéni tanulás. A Szovjetunió dol-gozói és katonái is főleg egyéni tanulás útján képezik magukat.

Az egyéni tanulás módját 3 fő részre oszthatjuk:

1. Előkészületek:

a) anyagi előkészítés, szabályzatok összeállítása, jegyzetfüzet, író-szer, stb. beszerzése,

b) tervekészítés, számvetés a rendelkezésre álló idővel és anyaggal. A tervszerű olvasás fegyelmezi gondolatainkat, megteremti a tanulás helyes ütemét és biztosítja a következetes ismeretszerzést.

2. A tanulás.

Mindenkép jegyzeteléssel, vázlatokkal, a súlykérdések kiemelésével tanuljunk. Ez eleinte nehézségeket fog okozni, de sikert csak így érhetünk el. Legjobban bevált formája a következő:

a) az előírt anyag egy fejezetét átolvassuk és a fontosabb részeket a könyvben aláhúzzuk. (Lenin elvtárs azt tanácsolja, hogy a nehezen érthető részeket külön meg kell jelölni, azért, „hogy visszatérhessünk hozzá, ha szükséges másodszor, harmadszor, vagy akár negyedszer is.”)

b) A könyv átolvasása és kijelölése után a megjelölt részeket feljegyezzük, de nem szóról-szóra, hanem csak vezérszavakkal. Míg a rögzítendő lényegi rész megfogalmazásán gondolkozunk, meg is jegyezzük az anyagot. A rendszerezés és a szervezettség összefoglal, kiküszöböli a kapkodást és megtanít a legfontosabb vezetési ténykedésre: a csoportosításra, a lényeg kiemelésére.

Jól meg kell gondolnunk tehát minden mondatot, minden vezérszót, mielőtt leírnánk. A kivonat legjelentéktelenebb hibája is a későbbi felhasználás során félreértésekre vezethet.

c) Az egész anyag kijegyzetelése után, jegyzetünk alapján mondjuk el az anyagot.

„A tudás birodalmában nincsenek könnyen járható utak. Fénylő csúcsaira csak az érhet el, aki nem torpan meg a fáradtságos út alatt, hanem göröngyös ösvényein tovább kuszik felfelé.” (Marx.)

3. Tanulócsoporthoz megbeszélészerű áttétel.

Itt tisztázzuk a vitás kérdéseket, a részleteket itt beszéljük meg. A szovjet kiképzési rendszert minden téren az alaposság és a részletesség jellemzi. Teljesen hiányzik a rossz értelemben vett nagyvonalúság és a tartalom nélküli fecsegés.

Összegezve: JEGYZETELESSÉL TANULJUNK, szoktassuk magunkat a rendszerezésre és a LÉNYEG KIEMELESÉRE —, ami a katonai vezetés nélkülözhetetlen tényezője.

V.

Kiemeltük tehát a szabályzatok állandó tanulmányozásának fontosságát, megállapítottuk, hogy mikor és mit tanuljunk; hogyan, mímódon.

Két dologra kell még felhívunk a figyelmet.

1. Szabályzataink oly gyors ütemben készültek, hogy némelyikbe belekerültek értelemzavaró hibák. Nem elég tehát megállapítani, hogy itt és itt hiba van, hanem közöljük ezt azonnal a szabályzatszerkesztő osztállyal — akár rövid úton —, hogy a most kiadásra kerülő végleges szabályzatainkban hibák már ne forduljanak elő. Ha ilyen szempontból is átvizsgáljuk szolgálati könyveinket, ezzel is nagymértékben fejleszthetjük katonai tudásunkat.

2. Tág tere nyílik a szabályzat tanulása terén is a versenynek. Alakulatokon belül és egymásközt egyéni kezdeményezéssel indítsunk munkaversenyt fontos szabályzataink megtanulására. A szocialista verseny-szellem ezen a téren is épűgy megmutatja építőhatását, mint a termelés frontján. Tartsuk kötelességűnknek, hogy nem maradunk le üzemeink sztáhnóvístái mögött.

Aki tisztjeink közül elsajátítja a szolgálati könyvek használatának módjait, abban kifejlődik a politikai és katonai tudás, munkája célhoz vezet.

A könyvekkel való önálló munka rászoktat a saját erőnk összpontosítására és kifejleszti bennűnk azt a képességet, hogy minden munkánkat a néphadsereg tisztjeihez méltó módon, a legjobban, a sztálini haditudományok szellemében hajtsuk végre.